

Univerzitná knižnica UMB sa pripravila na nový akademický rok

Od vyhlásenia mimoriadnej situácie spôsobenej šírením ochorenia COVID-19 v marci 2020 väčšina pracovísk univerzitnej knižnice fungovala bez prítomnosti študentov a zamestnanci pracovali prevažne z domu. Vykonávali informačný prieskum, pripravovali podklady na revízie, analýzy a previerky fondu, evidovali publikačnú činnosť a ohlasy, poskytovali metodické konzultácie pracovníkom univerzity, pracovali na skvalitňovaní online služieb a dostali sa aj k činnostiam, ktoré zvyčajne v plnej prevádzke knižnice presúvajú „na neurčito“. Na základe požiadavky vedenia univerzity bolo potrebné v súčinnosti s pracovníkmi Ústavu automatizácie a komunikácie UMB (UAKOM) zabezpečiť odovzdávanie záverečných a kvalifikačných prác výlučne v elektronickej podobe ich nahratím do akademického informačného systému. „Keďže jednou z úloh akademických knižníc vymedzených knižničným zákonom je evidencia obháňených záverečných a kvalifikačných prác na univerzite, bolo potrebné nastaviť preberanie plných textov prác do nášho knižničného systému,“ uviedla riaditeľka knižnice Mgr. Michaela Mikušková.

Zatvorenie univerzitnej knižnice sa najviac dotklo Oddelenia výpožičných služieb, ktoré ako jediné nemohlo plnohodnotne poskytovať svoje služby a sprístupňovať fondy. Všetky výpožičky sa automaticky predlžovali podľa vývoja aktuálnej epidemiologickej situácie. Keďže ich nebolo možné poskytovať, pozornosť bola upriamená na elektronické informačné zdroje. Okrem predplatených databáz knižnica aktívne vyhľadávala a denne aktualizovala zoznam voľne dostupných zdrojov z rôznych odborov. Výrazne pri tom pomohli mnohé svetové vydavateľstvá, ktoré v tomto náročnom období bezplatne sprístupňovali vybrané kolekcie online zdrojov. „Napriek tomu sme stále mali pocit, že registrovaní používatelia by si zaslúžili viac. Rozhodli sme sa poskytovať niektoré služby bezplatne. Najväčší ohlas zaznamenalo dočasné zrušenie poplatkov za vypracovanie rešerše,“ doplnila riaditeľka.

Brány knižnice sa na väčšine pracovísk poskytujúcich absenčné výpožičky otvorili 1. 6. 2020. Prezenčné služby sa z dôvodu absencie študentov na univerzite a na internátoch obnovili až 17. 8. 2020. Knižné publikácie a odoberané časopisy v zatvorených študovniach knižnica sprístupnila zavedením služby – zasielanie elektronickej kópie dokumentu, ktorá bola do otvorenia študovni poskytovaná bezplatne.

Príprava na nový akademický rok

Univerzitná knižnica UMB fungovala aj počas letných mesiacov, kde okrem tradičných úloh zrealizovala aj dve mimoriadne. Prvou bola obsahová previerka fondu Politologickej študovne, počas ktorej sa vyradilo viac ako tritisíc neaktuálnych, multiciplných a poškodených dokumentov. Druhou bola analýza celého fondu a príprava dokumentov na digitalizáciu. Vďaka spolupráci s Centrom vedecko-technických informácií, ktoré digitalizáciu zabezpečilo, sú od 1. 9. 2020 dostupné vo Virtuálnej študovni skriptá a vysokoškolské učebnice vydané na Univerzite Mateja Bela v Banskej Bystrici.

Do testovacej prevádzky knižnica spustila dva open source softvéry – repozitár UMB platforme DSpace a Open Journal System na publikovanie časopisov, na ktorej je aj elektronická verzia časopisu univerzitnej knižnice Bibliotheca Universitatis. Do nových priestorov sa presťahovalo Samovzdelávacie stredisko pri Ekonomickej študovni UMB. Nové služby začne od letného semestra poskytovať na 2. poschodí prístavby hlavnej budovy Ekonomickej fakulty, tzv. Školičke. Vďaka vedeniu Ekonomickej fakulty UMB sa podarilo toto pracovisko technicky vybaviť a nájsť mu v budove vhodné priestory .

“V lete minulého roka sme v Univerzálnej študovni zriadili oddychovú zónu. Táto aktivita sa stretla s pozitívnym ohlasom, preto sme sa rozhodli skvalitniť zázemie pre študentov aj v ostatných študovniach. Nie v každej študovni síce môžeme zlepšiť zázemie zakúpením pohodlnejšieho sedenia v podobe kresiel alebo gauča, ale používatelia isto, najmä v zimnom období, ocenia aspoň deky, podsedačky a rýchlovarné konvice,“ uviedla riaditeľka Univerzitnej knižnice UMB.

Vzhľadom na vývoj epidemiologickej situácie knižnica venovala pozornosť aj zabezpečeniu ochranných pomôcok pre pracovníčky študovní a vypracovala inštrukcie pre používateľov. Pracovníčky študovní

Ing. Dana Straková
Vedúca referátu marketingovej komunikácie UMB
Tel.: + 421 48 446 11 64
Mobil: + 421 905 659 373
www.umb.sk

budú dohliadať na dodržiavanie bezpečnostných opatrení v ochranných štítoch, ktoré im poskytla Fakulta prírodných vied UMB. **S otvorením nového akademického roka je tak knižnica pripravená plne poskytovať služby všetkým členom Univerzitnej knižnice UMB.**